

REDACTIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
L. 250; pe 1 lună fl. 1.

Trii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se încapează.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1 str. garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Ungurii către M. Sa Monarchul.

In nici un stat constituțional din lume nu s'a mai pomenit ceea-ce se vede în Ungaria: ca același partid politic să stea la cârmă peste două decenii, înfruna. Negreșit că anomalia aceasta și-a avut efectele sale: a viciat întreg regimul constituțional și încă în așa măsură, că azi nu numai Românii — cei dintâi cari au apelat la Coroană — așteaptă sanarea numai de la M. Sa Monarchul, dar și Ungurii apelează la acest for suprem și singur în poziție de a sana răul — catastrofa constituțională, cum îi zic Ungurii.

Dăm mai la vale un extract din Memorandul ce partidele maghiare adresează Coroanei.

Majestatea Voastră imperiul și regal!
Cel mai grațios Domn!

In mijlocul crizei grave constituționale ne îndreptăm spre M. Voastră, Să Vă îndurați și aplana criza, făcând us de exercitarea drepturilor Voastre regești. Criza aceasta este provocată de actualul guvern al Majestatei Voastre, care prin faptele sale nelegiuite și prin declarațiunile sale a atacat nu numai unele dispozițiuni ale constituțiunii, dar a atacat însăși esența constituțiunii.

După ce arată că esența constituțiunii este nu ca o Dietă să facă legi emanate din voința unei majorități, ci, ca Monarchul împreună cu poporul să facă legile, conchide că această dispoziție a constituțiunii este desființată, deoarece-ce în urma coruperii electorale alegerile au ajuns o ficțiune, — continuă:

Ministrul președinte parte prin declarațiunile mai vechi, parte prin cele făcute în vremea din urmă a proclamat ca principiu al guvernării și misiunii guvernului atât colectarea, administrarea și distribuirea banilor pentru alegeri, cât și aplicarea forței s'au făcut întru sprijinirea candidaților oficiali.

Prin-sfetnicul Majestatei Voastre în fața învinsului, că șeful ministerului a adunat și administrat o sumă de bani adunați din contribuțiunile isvoare, pentru scopul de alegea a partidului de la putere, și încă în așa măsură, că acei bani nu s'au putut folosi pentru alte scopuri de cât pentru mituirea cu grămada, nu a răspuns prin tagada faptului adunării și administrării banilor, ci chiar din contră, a recunoscut asta pe față și a disputat îndreptățirea aceleia, și a tăvănit nu numai ori-ce lămurire privitor la proveniența, suma și scopul spre care s'au folosit acei bani, întărind bănuiala aceea, că aici e vorba de enorme sume folosite pentru scopuri de corupție. Ear' în privința abuzului de puterea oficială, a eșit la încheiere o convorbire, prin care ministrul președinte a amenințat pe un funcționar al țării dacă nu va lua poziție pentru un candidat al partidului guvernamental. Din această convorbire a reeșit, că sunt candidați vicioși și că după judecata ministrului președinte sprijinirea acestora e o datorință împreună cu poziția de funcționar public. Acestei neglijare poate fi împreună cu grave urmări pentru respectivul funcționar. Și ministrul președinte și în fața acestui fapt recunoaște totul. E drept că se nisuește, ca să micșoreze gravitatea faptului, dar conștiințului acelei convorbiri numai un înțeles poate da: cea mai fățișă intențiune de presiune guvernamentală, care dacă în cazul acesta concret nu a fost încoronată cu succes și nu a avut urmări, numai împrejurărilor excepționale ale persoanei și ale locului i-se poate atribui. Și o astfel de îndreptățire ministerială, care băntăind întreaga această oficială, cu toată forța puterii de stat apasă asupra liberei voințe a alegătorilor,

ministrul-președinte al Majestatei Voastre o declară de corectă și îndreptățită, ba o numără chiar și între drepturile funcției sale.

Sire! Repetăm, că abuzuri electorale și până acum s'au făcut în mare număr, decât așa ca să poată fi s.uzate cu nedeplinătatea obșteștilor așezăminte omenesști; îngrozitoare a fost deja chiar și năprăznicia aceea a abuzurilor pe față săvârșite, care s'a săvârșit pe toată linia de către puterea ministerială cu prilejul ultimelor alegeri. Dar nouă și ne-mai pomenită e temeritatea prin care guvernul Majestatei Voastre din abuzare voaște să facă principiu și drept. Nouă și ne-mai pomenită e teoria aceea, pe baza căreia guvernul și indeosebi șeful lui se arată chemat, ba aproape obligat, ca să adune și să administreze bani pentru scopuri de alege, sume, a căror origină cât și întrebuințare e acoperită de o ceață deasă, așa ca de amândouă se lipește bănuiala corupției politice; nouă și ne-mai pomenită e teoria cu care guvernul poate numi candidați vicioși, sprijinirea acestora poate să o impună drept datorință oficialilor publici, ca să poată amenința acei funcționari care se abțin de a se supune acestei pseudo-indicatorii, să-i poată ataca în existență, și astfel să poată sugruma din oficiu libertatea de alege, ca toate astea-s îndreptățite, corecte, lege statornică și pildă de urmat și pentru viitor. E drept, că amândouă soiurile de abuzare — după însuși a lui spusă nu ca ministru președinte, ci ca șef al partidului le săvârșește; însă e bătătoare la ochi neseriositatea cum se face această distingere. Oare îndreptățit capul de partid ce adună bani, nu stă ministrul președinte, chemat să exerciteze puterea obștească — și corpul partidului poate oare să facă cu funcționarii publici ceea ce face, dacă asta nu în urma puterii ministeriale ar face-o? Intreabă apoi:

Nu este oare aceasta catastrofa finală a constituționalismului?

Ear' după ce arată că în așezăminte împrejurări nu avem regim constituțional, ci cea mai detestabilă omnipotență de stat, o domnie a unei majorități ieșită din alegeri corupte, urmează:

Majestate! Aceasta este icoana vieții noastre constituționale; astfel de criză este aceea, pentru a cărei delăturare rugăm pe M. Voastră cu îndreptățire cu atât mai deplină și cu încredere cu atât mai sinceră, cu cât este mai înverdat, că originea acestei crize este abuzul sistematic ce se practică cu puterea executivă. Dar după constituția noastră puterea executivă o exercitează M. Voastră prin ministeriul răspunzător, ear' ministrii aduc la îndeplinire agendele ei pe baza acestui drept regele al M. Voastre și la însărcinarea M. Voastre.

Ne rugăm și sperăm sanarea de la M. Voastră, de oare ce drepturile Coroanei ungare și națiunii maghiare purced din același isvor, se întemeiază pe același titlu de drept, posed aceeași putere și sunt de o potrivă sfinte; a vătămă pe una este a te atinge de cealaltă drepturi; slăbirea unora însemnează sdrușinirea celorlalte, surparea unora ar îngropa, subruina și celorlalte, atentatul asupra unora va să zică revoluție tot așa de bine ca și un atentat asupra celorlalte. Intre aceste două cereri de drept titlu comun de drepturi a format o solidaritate, care în măsură slăbirii ori încetării ei — după-cum legile acestei solidarități au fost recunoscute ori denegate — istoria o dovedește și confirmă. Prin urmare, întocmai precum ar fi datorința națiunii, a și pune în cumpănă toată puterea sa intru ocrotirea drepturilor atacate ale domnitorului, întocmai așa putem aștepta cu încredere de la Regele că cu potestatea sa de Rege va împelca atacul asupra drepturilor constituționale ale națiunii.

Atacul de față însă nu se îndreptează contra unor amănunte ale acestor drepturi, ci contra întregii lor ființe și a existenței lor. Ear' dacă M. Voastră, în sensul jurământului regece depus, nu puteți îngădui nici cea mai mică vătămă a legii, cu atât mai puțin puteți trece cu vederea atacul asupra întregii constituțiuni; ear' și mai puțin înca a permite, ca niște sfetnici necredin-

coși să se folosească de puterea transpusă asupra lor de Regele, ca de arme de atac și, făcând-o aceasta, se provoacă în mod demonstrativ la încrederea preamăltă a M. Voastre.

De aceea ținem de datorința noastră, a aduce la cunoștința M. Voastre situația critică a constituției și a ruga preamăltă pe M. Voastră, de a aduce leac acestei sări în cercul de competență domnescă al M. Voastre și astfel a restabili liniștea vieții publice.

Rămânerea în oficiu a guvernului actual al M. Voastre ar putea fi tălmăcită ca o sancționarea concepției lui anti constituționale, pe care guvernul o aplică nu numai în praxă, ci o propovăduiește acum și în teorie declarând o ca principiu de ocărnuire. Drepturile constituționale ale națiunii sunt astfel neîncetate într'un pericol, pe când negarea lor în praxă și în teorie de către guvern n'a fost de loc urmărită, astfel că puterea rămâne în mâinile acelor, cari atacă constituția. Sub greutatea unei astfel de amenințări neîncetate reprezentanții națiunii nu pot să și îndeplinească munirea lor cu cea independență, cumpănă și liniște, pe care o reclamă cu tot dinadinsul chestiunile grele și importante ce își așteaptă rezolvarea lor acum. Prea umiliți ne rugăm deci de M. Voastră, să binevoiască a restabili siguranța și sfințenia constituției noastre, liniștea și demnitatea acțiunilor noastre, alungând pe acea dintre sfetnicii M. Voastre, cari primejduesc toate aceste, și să binevoiască M. Voastră a da puterea de ocărnuire în mâinile unor bărbați, cari stimează și ocrotesc de o potrivă drepturile sfinte și nevătămabile ale Coroanei cât și acele ale națiunii.

Rămânem de altfel cu stimă preamăltă:

(Urmează 96 iscălituri.)

Propunerea unui poet. Pentru a rezolva în chip mulțumitor afacerea Hentzi, poetul Jokay propune, ca consiliul comunal al orașului Buda să lase cimitirul militar și mai pe departe cimitir, ca astfel rămășițele mortuare ale soldaților căzuți la 1849, să rămână acolo, ear' d'asupra lor să se așeze monumentul Hentzi. A-l pune în fața școlii de cadeti, zice, ar fi prilej de vecinice certe, de indisciplină și frecări între profesorii și elevii școlii militare.

Cu alte cuvinte poetul guvernamental ia și el poziție contra ministerului de războiu și îndreptățește dinainte ori-ce s'ar face împotriva monumentului Hentzi.

E întrebarea numai, că chiar dacă consiliul orașului ar primi propunerea lui Jokay, M. Sa monarchul și ministerul de războiu învoi-se-Vor și Ei?

Egala îndreptățire în Austria. Suprema curte administrativă din Viena a dat urmarea cererii advocaților sloveni din Stiria, ca tribunalul suprem din Graz să pertracteze și să rezolve de-ac' înainte toate cauzele slovene, fie în scris fie prin viu graiu, tot în limba slovenă.

Accasta este o foarte mare concesțiune făcută minorității nu prea însemnate a populației slovene din Stiria.

Apucături patriotice. În numărul său de Duminecă „Budapesti Hirlyap“ publică o corespondență datată din Arad. Pretinde a desvăli într'ansa taine ori mai bine zis „mizerii“ (bajok) d'ale partidului național român. Ce e adevărat în corespondență, nu e lucru nou, ear' combinațiunilor de tot felul nu le-am dat nici o atenție, știind bine că avem a face cu apucăturile bine cunoscute

și din trecut menite pe Unguri să-i înșele ori să-i amuzeze, ear' între Români să cultive neîncrederea. Vedem însă că ziarele din loc reproduc și ele această corespondență.

Ii dăm, intru cât ne privește, cea mai categorică desmăștiure. Adevărul e că atât primul nostru redactor cât și toți amicii ziarului nostru departe de a duce campanie împotriva fraților din Ardeal, dar și într'o parte și într'alta se manifestă cele mai îmbucurătoare tendințe de a strânge rânduile.

DIN ROMANIA

Casarea alegerii col. I.

București.

Trece drept eveniment politic faptul că pentru a nu rămânea nici cea mai mică bănuială asupra curățeniei alegerilor, guvernul a cassat alegerea colegiului I. din București, care se contestase pentru motiv că s'au întemplat câteva turburări.

Revista externă.

Din Creta.

Din Atena se vestesc următoarele:

Ambasadorii celor patru puteri mari „cretane“ au comunicat într'o audiență solemnă regelui numirea prințului George ca comisar al Cretei. Regele și-a dat învoirea și a exprimat în numele lui său mulțămăta.

Convocarea adunării naționale cretane se va face încă înainte de sêrbătorile Crăciunului (grecesc), fiindcă prințul George s'a decis, aprobat de puteri, a întocmi reorganizarea administrației și justiției cu colaborarea reprezentanților ambelor confesiuni.

Pace definitivă.

De când s'a sfârșit războiul ispano-american negocierile despre încheierea păcii definitive și așa zisa împăcare tinură până acum câteva zile. Ele au fost urmate de către o comisiune mixtă compusă din delegați americani și spanioli, cari își țineau conferențele în Paris. Acum vr'o lună totul era gata deja, condițiunile așa zicând pe deplin stabilite, când deodată Americanii eșiseră cu pretenția, că vreau să aibă și archipelagul Filipinelor. Negocierile dădură astfel de o piedică, care amenința earăși cu deschiderea unei noue dușmăniri. Dar în urma urmelor, Spania neavând încotro, s'a împăcat cu soartea, primind în schimb insulele Filipine 40 milioane de dolari.

Ziarele spaniole se plâng amar de procedarea Americanilor.

Alegeri pentru congres.

Alba-Iulia, Noemvrie.

Cât de corupte sunt alegerile făcute pentru congresul bisericesc, dovedește alegerea impusă de popi în tractul Albei Iuliei, unde acum s'a ales Dr. Vasiliu Bologa, care în acest ținut nici o cinste nu a făcut neamului românesc, ci mai multă rușine, când cu rănirea popei Ant. Repede din Geocagiul-de-sus.

Vai de acel popor, care prin proștimea sa este sedus? fi reprezentat în așa mod rușinos în cea mai înaltă corporațiune bisericească.

Ampoitanul.

Afacerea de la Braşov.

D. *Diamandi Manole*, această figură simpatică și venerată a vieții noastre naționale, a adresat ziarului „Voința Națională” din București următoarea epistolă.

Doamne redactor!

Părintele Vasile Voina de la biserica Sf. Nicolae din Scheiu publică într'un ziar din Capitală o scrisoare - răspuns la depeșile mele în chestiunea procesului școalelor române din Braşov în contra guvernului român.

În această lungă epistolă a sa, părintele Voina nici nu atinge însă esențialul chestiunii. Dumnezeu crede a fi obiectiv când zice că „pentru mine și pentru mulți alții ceea ce spune d. Diamandi nu mai are nici o valoare. Că vrea să strice școalelor, e un lucru cunoscut. D-sa din anii 1862 nu mai e prieten al școalelor, știe d-sa de ce și știm și noi”, și așa mai departe.

Răspunsul meu la ast-fel de constatări obiective ale d-lui V. Voina e foarte ușor de găsit. Eată-l: „Pentru mine și pentru mulți alții, ceea ce spune d. Voina nu mai are nici o valoare. Că vrea să strice școalelor, e un lucru cunoscut. D-sa nici-odată n'a fost prieten al școalelor, știe d-sa de ce și știm și noi”, și așa mai departe.

Acest fel de polemică, când unul învinuiește pe altul în vag, cu vorbe late și fără a motiva prin nimic cele zise, e felul de a polemiza al oamenilor seci, și acest fel de polemică nu produce nici un rezultat obiectiv.

Căci, mi-se pare, nu este vorba dacă eu, ori părintele Voina, suntem ori ba preteni ai școalelor; ori dacă părintele Voina este mai mare ori mai mic prieten al școalelor de cât mine, ci chestiunea este aceasta: Care a fost ordinea de zi a sinodului ținut la biserica sf. Nicolae din Scheiu în ziua de 25 Octomvrie st. v. ? Ce propunere a prezentat comitetul parochial celui sinod spre primire? Ce a hotărât sinodul? Procura dată d-lui T. Maiorescu este dată și în numele școalelor ori ba? Dacă da, pentru ce și prin al cui abuz s'a publicat-a dată și din partea școalelor? Dacă da, cine a înputernicit din partea școalelor pe comitetul parochial din Scheiu să dea în judecată Statul Român în numele școalelor? Este comuna bisericească din Braşov-Cetate coproprietara școalelor ori ba? Dacă da, atunci nu are să-și dea și acea comună, și anume sinodul ei parochial, învoirea sa la un proces ce se începe în numele școalelor? Comuna bisericească din Braşov-Cetate și-a dat ori ba învoirea la începerea unui proces în contra guvernului român din partea școalelor române din Braşov? Dacă Braşovul-Cetate nu și-a dat acea învoire, este ori ba ilegală procura dată d-lui T. Maiorescu și în numele școalelor?

La întrebările acestea eu răspund: Ordinea de zi a sinodului ținut la biserica sf. Nicolae din Scheiu, în ziua de 25 Octomvrie st. v., a fost propunerea comitetului parochial, ca statul român să fie dat în judecată pentru unele pretențiuni d'ale bisericii. Sinodul fiind dizolvat, n'a hotărât nimic și astfel, deocamdată, propunerea comitetului nici nu a putut fi primită. Procura dată d-lui T. Maiorescu, așa cum s'a publicat, e dată și în numele școalelor române din Braşov. În această formă procura este ilegală, pentru că comuna bisericească din Braşov-Cetate (sf. Adormire) este coproprietara școalelor și acestea, fără învoirea ei, nu pot începe proces în contra nimănui, ear' această învoire până acum nici nu s'a cerut, nici nu s'a dat.

Aceste afirmări ale mele, d. Voina le poate combate numai așa: dacă va publica cu autentificarea biroului de la sinodul din 25 Octomvrie ordinea de zi a celui sinod și propunerea comitetului către sinod, — dacă va declara, în numele comitetului parochial din Scheiu, că autentică este procura d-lui Maiorescu publicată prin ziare ori ba — și dacă nu este autentică, cum sună procura autentică, — cine și pentru ce a falsificat procura autentică, — ce pași s'au făcut pentru repararea greșelii; — și 2) dacă va declara, că pot școalele intenta proces Statului român fără învoirea comunei bisericești din Braşov-Cetate (sf. Adormire) ori ba? Dacă crede că da, va trebui — bine înțeles, să-și motiveze cu argumente legale această părere a sa, și atunci eu sau voi primi-o, sau mă voi încerca a o combate.

Urmând discuția în chipul acesta, vom ajunge la rezultate obiective în chestiune, cari vor putea servi de informațiuni sigure tuturor acelor cari au de a face ceva în chestiunea cea mare a școalelor noastre românești. A face însă personalități prin jurnale și a flecări verzi și uscate, ce n'au de

a face absolut nimic cu esențialul cauzei, nu vreau și nu pot.

Dar' chiar când toate întrebările de mai sus ar primi un răspuns, la care m'ași alătură și eu și părintele Voina, totuși ar mai rămânea nedeslușită o chestiune. Să zicem adecă, cu părintele Voina, că Comitetul parochial din Scheiu ar fi avut deja și învoirea Sinodului și aprobarea Consistoriului, pentru ca să dea Statul român în judecată. Dar' atunci ce rost a avut convocarea Sinodului parochial din 25 Octomvrie? Publicarea ordinei de zi și a propunerii Comitetului din acel Sinod numai intru cât-va va lumina chestiunea aceasta. Căci, dacă s'ar constata chiar, că comitetul n'a cerut altceva de la Sinod, de cât să-i asculte și să ia la cunoștință raportul său despre pașii făcuți până atunci în chestiunea procesului, cum de a dat loc presiunii Sinodului propunerii d-lui V. Goldiș, care suna așa: „Sinodul parochial nu învoiește și nu împuternicește pe Comitetul parochial de a da Statul român în judecată”. (Propunerea mi-a fost ulterior comunicată în scris). Această propunere nu avea loc în Sinod, dacă Comitetul n'a pus darea în judecată la ordinea zilei. Impejurarea, că toată discuția din Sinod s'a învîrțit în jurul propunerii dlui Goldiș, mă face să cred, că într'adevăr această chestiune a fost pusă la ordinea zilei.

Aceasta însă fie ori și cum, totuși mai rămâne o întrebare. Dacă Comitetul înainte de a începe procesul și-a ținut de o datorie de „complexitate” — vorba dlui Voina — a înștiințat Sinodul despre începerea procesului, cum de a început totuși acest proces fără ca Sinodul respectiv să se fi terminat? Ori, ce rost mai are acum convocarea unui nou Sinod în chestiunea aceasta, cum ne promit cei de la sf. Nicolae? Cum de procura respectivă s'a publicat, așa cum s'a publicat, tocmai în preajma alegerilor comunale din România? Și mai ales întrebarea din urmă ne dă aliment unui șir întreg de gândiri, pe cari le voi aduce la cunoștința publicului, după ce voi avea răspunsurile dlui Voina la întrebările de mai sus. L'ași ruga numai să aibă bunătate să mi răspunde și la întrebarea: la care loc vorbește Statutul nostru organic despre „sinoade de complexitate”?

Aceasta este răspunsul meu obiectiv la epistola plină de invective a dlui Voina. Că sunt eu destituit din delegațiuni ori ba, nu împoartă. Sunt delegatul școlar ales de Sinodul meu parochial, sunt membru al comitetului parochial, dar' chiar de n'ași fi nici una nici alta, sunt membru al parohiei din Braşov-Cetate, sunt Român, care am dreptul și datorința să mă interez de soartea școalelor române din Braşov și să fac tot ce cred că e bine de făcut în interesul acestor școale. Cel puțin din acest drept și din această datorință doar' n'o să mă destitue d. Voina și parintescul Consistoriu archidiececan.

Salutare celor buni.

Braşov, 13/25 Noembrie 1898.

Diamandi Manole.

Noue scandaluri la Oradea-Mare.

(Coresp. part. a „Trib. Poporului”).

26 Noembrie.

Abia sosit bravul nostru coleg de la congresul din Torino la Oradea-Mare, și colegii nostri maghiari eară încep a da dovezi despre cultura lor asiatică.

Azi în 26 prezentându-se Bolcaș la academie, a fost tractat din partea colegilor (!) nostri maghiari într'un mod cât se poate mai murdar.

În timpul până ce mare parte dintre iuriștii români au fost la biserica la parastasul pentru Preasfinția Sa Miron Romanul, între murii academiei s'au ivit eară scandalurile de mai înainte de aceasta cu 4 săptămâni.

Iuriștii unguri ca turbați s'au adunat înaintea ușeiului curs IV., unde era Bolcaș, și au început a sbiera: „Abezug bűdös oláh”, „Mit csináltál Turinban!”, „Ellárlatd a hazát”, „Bettyár”, „Gazember” etc. „Te bukott alelnök!” La ce apoi Bolcaș și-a luat palaria și s'a dus către casă. Pe coridor însă a fost maltratat într'un mod spurcat, demn de iuriștii maghiaro-jidani, l-au scuipat prăpădii, folosindu-se de niște ex-

presii, de cari nici cicoșul de pe „Alföld” nu se folosește. Noi ceilalți numai târziu am primit știri despre lucrul săvîrșit.

Bravo colegilor! Ați mântuit țeara Sionului! Al vostru e Ierusalimul!

Căci ce să facem noi tinerii români? Sa cerem satisfacție de la corpul profesoral? Ridicol! Nu am cerut și în rëndul trecut? Și ce n's'a făcut? Nimic. Tac cu toată treaba. Li rușine să o aducă pe tapet. Și cu aceasta vor tăcea. Căci auzit'au profesorii despre toate. Vor tăcea și vor ride în punni. Să ne bucurăm că nu-i îndeamnă.

Răbdăm mai departe. Cu aceasta e cu una mai mult pe revas.

Azi în 28 Noembrie scandalurile eară s'au repețit. Iuriștii maghiari au primit pe Bolcaș cu „abzuguri” și cu „numirile lor ordinare” și toți aușit din curs în cât profesorul numai la vre-o 4 români a ținut prelegeri. L-au așteptat la ușă înarmați cu petri, însă i-a reținut de a se folosi de armele aceste pedelul și prezența profesorului, și au fost siliți a se îndestuli cu urletele sălbătice.

Se vestește că tinerii maghiari, dacă în septemăna aceasta nu va sosi sentența de la minister în afacerea noastră, Lunii vor începe greva.

Rubico.

NOUTAȚI

Arad, 29 Noembrie n. 1898.

De la congresul din Turin. Studenții congresiști au părăsit Luni Turine. La Genova li-s'a făcut o primire splendidă. Populația ospitalieră și cordială. Seara s'a dat o mare reprezentație de gală la operă. Marți au sosit în Roma. Congresisții au fost primiți cu un entuziasm de nedeserit. Delegații Români au fost obiectul unei frumose și speciale atențiuni. Ei au fost conduși cu torțe până la otele Victoria unde erau încartierați. În tot parcursul până la otele, strigăte frenetice de „Evia Romania!” isbucneau din toate piepturile.

Când triumfalul cortegiu a ajuns la otele, I. Popescu-Pion și Iorgala au ținut câte o scurtă cuvântare, exprimându-și regretul că părăsesc o țeară așa de dulce, legată de România prin indestructibile legături de sânge. Discursurile studenților români au fost salutate cu ovațiuni prelungite.

Unul din postulatele Cehilor, din cauza cărora Nemții austriaci vroesc să reînceapă obstrucția, este acela, ca la deschiderea dietei provinciale a Boemiei, ce se va întâmpla la 27 Decembrie, monarchul să citească un manifest regesc, ca răspuns la adresa Dietei votată în sesiunea trecută și prin care se roagă încoronarea M. Sale ca rege al Boemiei.

„N. Listy” primește din Viena știri, că acest postulat al Cehilor va fi îndeplinit.

Propunere nimerită. „Nár Noviny” slovăcesc, dând seamă despre congregația comitatensă din Arad, precum și despre toată procedarea fișpanului și ministrului în hoția lui Krivány, scrie următoarele: „Lucrul cel mai minunat ar fi acum, dacă s'ar ivi eară un Krivány, care ar fura aruncul de 20%, pentru-ca prea onorata administrație comitatensă aradană să poată exopera de la ministrul un nou arunc de 20% pe spatele bieților contribuabili, și astfel mai departe „d'a capo al fine”, până la infinit.”

Parastas pentru răposatul Metropolit Miron s'a celebrat Sâmbătă la 14/26 Nov. e., în biserica catedrală din Sibiu-cetate. A pontificat Ilustritatea Sa Părintele vicar Dr. Ilarion Pușcariu, asistat de asesorii consistoriali-protopresbiteri: Nicolae Cristea Moise Lazar, Ioan Papiu, Zach. Boiu și

Nicolae Ivan, și de diaconul ceremonial Dem. Câmpian, protocolist consistorial. Cântările funebrele le-a executat corul elevilor din seminarul „Andreian”, sub conducerea profesorului Demetriu Cuntan. Au asistat la acest act funebru corporativ: consistorul archidiececan, corpul profesoral și elevii seminarului „Andreian”, cum și școala de fetițe.

Din „Foia pedagogică” de sub direcțiunea distinsului profesor seminarial Dr. D. P. Barciannu, din Sibiu a apărut cu data 1 Nov. v. e. Nr. 21, având cuprins: Recompensele sau remunerațiunile, de la Dacia. Modele de lecțiuni: Toamna la grădina, lecțiune din „Istoria naturală”, de Dr. D. P. Barciannu. Din literatura școlară (Cuvânt rostit la actul festiv, ținut de Dr. P. Barciannu în memoria neamurilor A. bar. de Șaguna; Treptele formale ale învățământului, de Dr. P. Șpan; Gramatica limbii elne după Curtius-Hartel, de P. Budiu; Anuarul I. al societății pentru crearea unui fond de teatru român; „Biblioteca pentru toți”; „Lanțul de socoată al lui Rudolf Payrek” de Iuliu Vuia — dai de seamă). Felicitări.

La „Reuniunea română de muzică din Sibiu” au fost primiți de membrii adunării doșoarele: Stefania Scurtu (Slănic), Olimpia Hamzea, L'via Caracioni, Silvia Căciuan, Etelka Hosszu și dl Vasile Baboie, funcționar de bancă.

Nou administrator sau protopresbiter în Dobra? Un grănițer din Dobra, din mult încercata Dobră — nu baș încântat de cum s'a cărmuit și se cărmuește sfânta Maica biserica, ne scrie, că venerabilul consistor din Sibiu, voind să scape și varza și capra, precum se zice, nu a intrat în postul de protopresbiter ai Dobri nici pe administratorul protopopesc Avram S. Păcurariu, și nici pe profesorul din Caransebeș părintele presbiter Gerasim Scria, ci pe dl Iosif Morariu fost paroch în Căvin din diecesa Caransebeș, deși a avut numai 2 voturi. Asesorul cons. P. Z. Bon, a făcut introducerea numelui în post. Mulți se întrebă, dacă consistorul a lucrat așa precum a lucrat, după destulă chibzuire?

Moștenitorul de Tron între Români. Archiducele Francisc Ferdinand Viner-a trecut a sosit în Beecherecul mare, de unde a plecat cu trăsura la Ecica română pentru a fi oaspele marelui proprietar contele Felix Harnoncourt. Alteța Sa a sosit în Ecica Vineri pe la orele 11 seara, ear' Sâmbătă s'a sculat la orele șase și jumătate. Vremea a fost admirabilă. Archiducele e stăt de încântat de împrejurimile Ecicai, în est cu un prilej s'a exprimat că

E superflu să mai meargă omul la Riviera, căci Riviera-i ținutul acesta!

Români din Ecica și jur după cum ne scrie un domn preot — i-au făcut evațiuni mari archiducelui Francisc Ferdinand. În onoarea Moștenitorului de Tron s'au pus la cale mai multe vânători de vulpi.

Deputați la congresul electoral. Pentru congresul național-bisericesc, care va avea să aleagă pe fiitorul archiepiscop al archidiecesei transilvane și metropolit al provinciei metropolitane gr-or. române din Ungaria și Transilvania, — în archidieceși sunt aleși următorii: Dr. Remus Roșca (Sibiu), Titu V. Gheaja (Deva), Zaharie Boiu (Medias), Sergiu Medean (Alba Iulia), Avraam S. Păcurariu (Iliia), Ioan Dan (Făgăraș), Paul Roșca (Cluj), Romul Furdulin (Câmpeni), Teodor Herman (Ocăș) Demetriu Coltofean (Braşov), toți din cler. În cercurile electorale mirenești sunt aleși: Stefan Strain (Sibiu) protonotar comitatens, Petru Draghiciu (Seliște) protopretor, Dr. Iancu Motian (Sebeș) proprietar, Dr. Vasilie Bolaga (Alba Iulia) profesor, Ioan Moșiu (Deva) jude

